

KABINET HAVEL - Úsvit v Čechách

cyklus diskusí s kritickou reflexí současné české společnosti

listopad 2008 - listopad 2009

www.usvitvcechach.cz

Každá matka by měla napéct buchty a poslat děti na zkušenou

MUNI.CZ, měsíčník masarykovy univerzity, 19. ledna 2009

Petr Preclík; Foto Petr Preclík

Cyklus besed Úsvit v Čechách, který reflektuje současnou českou společnost a vyvrcholí letos v listopadu oslavami dvacátého výročí sametové revoluce, pokračoval na téma české hodnoty. Jedním z hostů diskuze, kterou spolupořádají Masarykova univerzita a Divadlo Husa na provázku, byla Rut Kolínská, prezidentka Sítě mateřských center.

Jaká je největší změna v české společnosti za dvacet let od sametové revoluce?

Myslím, že největším ziskem je nabytá svoboda, která je ale zároveň obrovskou obtíží, protože člověk se musí naučit ve svobodě žít, zacházet s osobní odpovědností a hledat svou vlastní cestu. Chci-li něco změnit, nemohu čekat, kdo to udělá za mě. Často pozoruji, a to i mezi svými dětmi, obecné nutkání vše užít, vše mít teď hned a naopak opomíjení odpovědnosti.

Jak se však pocitu zodpovědnosti naučit?

Musíme si uvědomit, že co se čtyři generace bouralo, se znovu za dvě nepostaví. To je sice dost pesimistické, na druhou stranu jednu z výjimek tvoří například právě matky, které se dokážou oprostít od sebeprosazování, protože máma ví, že ne vše jde hned, že se musí trpělivě stavět. Čím dál více lidí si uvědomuje potřebu dobrého hnízda, ze kterého je možné obrazně vylétnout, ale také se vrátit zpět.

Image

Několikrát jste zmínila mateřská centra, jichž jste prezidentkou. Přibližte nám prosím současný stav tohoto projektu.

Primární ideou mateřských center je prevence sociálního vyloučení rodičů, především maminek malých dětí. Setkávají se na neutrální půdě mateřského centra, dělají se o radosti i starosti, vyměňují si zkušenosti, ujišťují se, že to, co dělají, dělají dobře, nebo naopak zjistí, že to mohou dělat i jinak. Skrze toto ujištění pak lépe reagují na problémy kolem sebe – například upozorňují na chybějící dětské hřiště, zúčastňují se mnohých ekologických projektů, někde dokonce navazují spolupráci s domovy důchodců či dětskými domovy. Vzniká tak komunita, která si navzájem pomáhá a pomáhá i svému okolí.

Kolik center je dnes sdruženo ve vaší síti?

Center dnes máme skoro tři sta. To je na jednu stranu hodně, na druhou stranu by měla mít podobné komunitní centrum každá vesnice, městská čtvrť či sídliště. A v tom máme ještě hodně co dohánět.

O matkách mluvíte velmi pozitivně. V současnosti se však často zmiňuje krize rodiny – počet rozvodů je alarmující, rodina ztrácí soudržnost, neumí se o sebe postarat.

Preferovat rozchod před řešením problémů se stalo běžným trendem. Žijeme v individualizovaném světě postaveném na potřebách jedince, vytratila se soudržnost, vzájemná potřeba v rodině, a to zejména v té širší rodině. Tu podle mě hodně narušila výstavba minibytek za minulého režimu, do kterých se prostě třetí generace už nevejde. Ale osobně jsem optimistická, v celém světě lze sledovat návrat k

vícegeneračnímu soužití. Každá generace má své výhody a nevýhody, slabiny a silné stránky. Rodina je silná právě kombinací všech těchto prvků.

Během besedy se několikrát mluvilo o vlastnostech českého člověka. Jaká vlastnost však podle vás Čechům nejvíce chybí?

Nadhled. Český člověk trpí komplexem malosti. Každá maminka by měla napéct buchty, svázat je do uzlíčku a poslat své děti do světa na zkušenou.

odkaz: http://info.muni.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=1290&Itemid=89